

Miljömärkningar

Aktivitetsblad

Matens ursprung är en viktig fråga för dagens konsumenter. Var kommer maten ifrån? Hur har den producerats? Är den hållbar? En miljömärkning kan besvara många av de här frågorna och hjälpa konsumenter att ta beslut om de produkter som de köper.

Läs på etiketten

Eftersom vi konsumenter kräver allt mer information, har företagen svårt att utforma etiketter och förpackningar så att all information får plats. Matförpackningar inkluderar för det mesta följande saker: produkt, namn och beskrivning, ingredienser, näringsinformation, allergiråd, antal kalorier, produktions sätt, tillverkare, vikt, bäst-föredatum, information om återvinning, tillverkningsland, tillagning och förvaring. Dessutom ska det finnas plats för miljömärkning, företagslogga och bilder!

Olika miljömärkningar

En miljömärkning ger konsumenten information om varan uppfyller vissa miljökrav. Företagen väljer själva om de vill ha en miljömärkning på sina produkter eller inte. Allt fler företag väljer att miljömärka sina produkter och de måste då ofta först kontrolleras av ett oberoende certifieringsorgan.

Eftersom allt fler varor miljömärks har vi som konsumenter bra hjälp att välja miljöanpassade varor. Märkningarna omfattar olika typer av miljöaspekter, t.ex. resursanvändning, klimatpåverkan, användning av miljöfarliga kemikalier, olika utsläpp till luft, vatten och mark samt avfallshantering.

Maten och miljön

Visa klassen baksidan av det här aktivitetsbladet.

Fråga eleverna vilka miljömärkningar de känner till sedan tidigare. Är det något märke som många elever känner till? Varför? Är det något märke som ingen elev känner till?

Fråga barnen om de har sett MSC-märket tidigare. Om de svarar ja, var har de sett den och vad tycker de att märkningen förmedlar?

MSC:s miljömärkning

MSC:s miljömärkning talar om för konsumenterna att fisken kommer från ett hållbart fiske. Miljömärkningen finns på färsk, fryst och konserverad mat. Miljömärkningen finns även på skolmatsedlar och restaurangmenyer.

Märkningen av fiskprodukter visar att fisket följer MSC:s regler för att hindra utfiskning och skydda den marina miljön.

Samtalsämnen

- Tycker du att MSC:s miljömärkning förmedlar sitt budskap på ett bra sätt? Varför/Varför inte?

- Vilket sorts positivt budskap får konsumenterna av illustrationen av en fisk mot en blå bakgrund?
- För att förbereda barnen på sin uppgift, ska de diskutera vad det är som gör en logga framgångsrik.

Lärlärd aktivitet

Skapa din egen miljövänliga skolmatsedel för en vecka. Matsedeln ska innehålla MSC-märkt fisk. Intervjua husmor om vilka MSC-märkta fiskar som brukar serveras till lunch. Fråga om det är enkelt eller svårt att köpa miljömärkt fisk. Vilka regler gäller när de gör en matsedel? Hur ofta ska fisk serveras? Hur ofta ska kött serveras? Ska det finnas vegetariska alternativ?

Gör en reklamfilm

Fråga klassen om vilken som är den bästa matreklamen på TV. Vad är det som är så bra med den? Fundera över saker som musiken, skådespeleriet, karaktärerna och sloganen. Är reklamen rolig? Vad är det som gör att man kommer ihåg den?

Eleverna ska jobba i grupp och har en halvtimme på sig att komma på och öva in en kort reklamfilm för en hållbar fiskeprodukt. Se till att de olika grupperna väljer olika produkter. Uppmuntra barnen till att göra reklamen så rolig som möjligt genom att använda sånger, dans, poesi och en medryckande slogan.

Varje grupp ska visa upp sin reklamfilm för klassen. På slutet kan klassen få rösta om vilken som var deras favoritreklam för ett hållbart fiske. Om er skola jobbar med temat hållbart fiske, kanske vinnarna kan presentera sin reklamfilm för resten av skolan.

Förslag till elevuppgift

Utforma en egen miljömärkning. Fundera över vilken miljöfråga du tycker är viktig och vilken typ av produkt som din miljömärkning ska finnas på. Om du tycker energiförbrukningen är viktig (glödlampor, elektroniska apparater), hållbarhet (fisk, timmer), återvinning (förpackningar, tidningar). Om möjlighet finns använd datorn till att designa och rita miljömärket.

Miljömärkningarna kan sättas upp i klassrummen eller i matsalen.

Be klassen att ta med sig några tomma matförpackningar. Dela upp barnen i par, be dem att undersöka varje förpackning och skriva ner allt de får reda på genom att titta på förpackningen.

Be dem om att tänka på hur förpackningen är utformad: text, grafik, logga, miljömärkning och fotografier.

Var det någon som hittade en miljömärkning på sin förpackning?

Låt klassen genomföra en intervju- och/eller enkätundersökning där syftet är att ta reda på hur många människor som känner till olika miljömärkningar och vad de står för. Sammanställ resultatet och arbeta fram en presentation. Uppgiften passar bra för ämnessamverkan mellan t.ex. SO, svenska och matematik. Använd baksidan av Aktivitetsbladet för att genomföra undersökningen.

Om Rainforest Alliance

Rainforest Alliance är en organisation som arbetar för hållbart jordbruk, skogsbruk och turism. Syftet med märkningen är att skydda både djur och natur för att skapa långsiktiga och hållbara försörjningsmöjligheter för arbetare och odlare. Organisationen arbetar med odlingar som bland annat producerar kakao, bananer, kaffe och citrusfrukter.

Om MSC

MSC – Marine Stewardship Council – arbetar för att lösa problemet med överfiskning. Syftet med miljömärkningen är att verka för ett uthålligt och välskött fiske. Företag som lever upp till MSC:s principer och kriterier får använda miljömärkningen på sina fisk- och skaldjursprodukter.

Om KRAV

KRAV märkningen står för god omsorg om djuren, deras hälsa och miljö. Alla KRAV-grisar får vistas utomhus och kan beta och böka i jorden. Kemiska bekämpningsmedel, konstgödsel och genmodifiering är inte tillåtet. KRAV-märket hittar du framförallt på livsmedel, men även på textilier och restauranger.

Om Svanen

Svanen är en nordisk miljömärkning. För att få använda märkningen på en produkt ställs hårda krav på miljöpåverkan, kvalitet och funktion. Genom att ständigt skärpa kraven för att få använda miljömärkningen driver Svanen utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Svanen kan du hitta på allt från kemikalier till hotell, bildäck och möbler.

Om TCO Certified

TCO-märkningen finns på stationära och bärbara datorer, bildskärmar, projektorer och på headsets för telefoner. Märket visar att produkten uppfyller höga miljökrav och att den har låg energiförbrukning. TCO-märkningen är känd över hela världen och finns på hälften av världens alla bildskärmar.

Om FSC

FSC – Forest Stewardship Council – arbetar för att världens skogar brukas ansvarsfullt. Företag som får använda FSC-märket visar att de tar ett socialt och miljömässigt ansvar för de produkter de tillverkar, distribuerar och marknadsför. FSC-märket finns bland annat på trävirke, trädgårdsmöbler och pappersmassa.

Om EU Ecolabel

EU Ecolabel är symbol för EU:s gemensamma miljömärkning. Syftet med miljömärket är att hjälpa konsumenterna att välja produkter som både har hög kvalitet och är anpassade till miljön. EU Ecolabel hittar du bland annat på textilier, målarfärg och skor. Om du ska ut och resa i Europa kan du leta efter hotell som är märkta med Europas officiella miljömärke.

Om Bra Miljöval

Bra Miljöval syftar till att spara på naturresurserna och vill värna om miljön. Material med miljömärkningen ska kunna återföras till naturens eget kretslopp, användas på nytt eller återvinnas. Märkningen hittar du bland annat på tvättmedel, papper, elektricitet, tåg och matvarubutiker.

